

චීනයේ වැනෙන සුලු “ආර්ථික ප්‍රතිසාධනය”

China's fragile "economic recovery"

ජෝන් වැන් විසිනි

2009 ජූලි 23

ආර්ථික පුනර්ජීවනයේ කුමන හෝ සලකුනක් දැක ගැනීමේ ආශාවෙන් පෙලෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශකයෝ, චීනයේ පලමු කාර්තුවේ ආර්ථික වර්ධන අනුපාතිකය සියයට 6.1 ක සිට දෙවන කාර්තුවේ දී සියයට 7.9 දක්වා ඉහල නැගීම ගැන සිය සතුට පල කලහ. යථාර්තයේ දී අපනයන මත රැඳී ඇති චීන ආර්ථිකය, එහි ප්‍රධාන වෙළඳපොලවල් වන උතුරු ඇමරිකාව, යුරෝපය හා ජපානය ආර්ථික පසුබෑම තුළ එරෙමින් ඇති තත්ත්වය හමුවේ, ප්‍රසාරනයේ පූර්ව මට්ටම් කරා යලි ලඟා නොවනු ඇත.

චීනයේ ජාතික සංඛ්‍යාලේඛන බියුරෝවෙහි වර්තමාන ඉදිරිපත් කරමින් පසුගිය සතියේ එහි ප්‍රකාශක ලී ෂියාවාවෝ, ආර්ථික “ප්‍රතිසාධනය තවමත් දුබල” බවට අනතුරු ඇඟවීය. අවධමනාත්මක පීඩනයේ සලකුනක් වන මිල ගනන් පහත වැටීම හා බොහෝ කර්මාන්ත වල දැවැන්ත අධි ධාරිතාව පිලිගනිමින් ඔහු කියා සිටියේ “ගතිකය අනිස්ථිරය. ප්‍රතිසාධන රටාව අසමතුලිතය. එබැවින් තවමත් අවිනිශ්චිත, වැනෙන සුලු සාධක ක්‍රියාත්මකවේ.” යනුවෙනි.

එවන් අවිනිශ්චිතතා තිබිය දී ප්‍රමුඛ මූල්‍ය ආයතන චීනයේ වර්ධනය පිලිබඳ ඔවුන්ගේ අනාවැකි ඉහල නංවා ඇත. පසුගිය සතියේ එච්එස්බීසී බැංකුව නිකුත් කල තක්සේරුවට අනුව මේ වසරේ වර්ධනය සියයට 8.1 ක් ද 2010 වසරේ සියයට 9.5 ක් ද වේ. මේ මාසය මුල ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල (ජාමුඅ) 2009 වසරේ චීනය සඳහා සිය අනාවැකිය සියයට 7.5 ක් දක්වා සියයට 1 කින් ඉහල දැමීය. කෙසේ වෙතත් එය අනතුරු ඇඟවූයේ “දැනට වේගයෙන් සිදුවන වර්ධනය, ප්‍රධාන ආර්ථිකයන්හි ප්‍රතිසාධනයක් නොමැති වුව හොත් හීනවී යාහැකි” බවයි.

චීනයේ වෙළඳම හැකිලෙමින් තිබේ. ජුනි මාසයේ නිර්යාත 2008 එම මාසයට වඩා සියයට 21.4 කින් පහල ගියේය. එය අප්‍රේල් මාසයේ සියයට 22.6 කින් ද මැයි මාසයේ සියයට 26.4 කින් ද පහත වැටී තිබුනි. ආනයන, අප්‍රේල් මාසයේ සියයට 23 කින් ද මැයි මාසයේ සියයට 25.2 කින් ද පහත වැටී ජුනි මාසයේ දී වාර්ෂික අනුපාතයකින් සියයට 13.2 කින්

පමනක් පහල ගියේ, යම් වර්ධනයක් ඇඟවුම් කරමිනි. ප්‍රධාන හවුල්කරුවන් සමඟ කෙරෙන වෙළඳම නාටකාකාර ලෙස පහත වැටී තිබේ. 2008 එම මාසය ම සමග සසඳන කල ජුනි මාසයේ යුරෝපා සංගමය සමඟ සිදුවූ චීනයේ වෙළඳම සියයට 20.9 කින් හැකිලුනි. එක්සත් ජනපදය හා ජපානය සමඟ එය පිලිවෙලින් සියයට 16.6 කින් හා 23.1 කින් හැකිලී තිබේ.

නිල වශයෙන් නාගරික විරැකියාව පසුගිය සැප්තැම්බරයේ සියයට 4 ක සිට වැඩිවී ඇත්තේ යාන්තම් සියයට 4.3 දක්වා පමනක් වුවත්, පසුගිය වසර පුරා ග්‍රාමීය සංක්‍රමනික කම්කරුවන් ගේ අහිමිවූ රැකියා මිලියන 20 ඉන් ඉවත් කර තිබේ. මෙම මාසයේ මුල බිඳපී පරිබාසි හි අර්ථශාස්ත්‍රඥ අයිසැක් මෙන්ග් චීන ආර්ථික විමසුමට ප්‍රකාශ කලේ මූර්ත විරැකියා අනුපාතය සියයට 7 කට සමීපව ඇති බවයි. ප්‍රාග්ධනය මුල්කොටගත් යටිතල ව්‍යාපෘතීන් නිර්මාණය කරන්නේ සීමිත රැකියා ප්‍රමාණයක් පමනක් බවට ඔහු අනතුරු ඇඟවීය. අපනයන තියුණු ලෙස පහත වැටෙන තතු හමුවේ 2010 හා 2011 වසරවල විරැකියාව තවත් ඉහල යා හැකි යයි ඔහු අනතුරු ඇඟවා ඇත. චීනයේ සෑම රැකියා දහසකින්ම එකකට වගකියන්නේ අපනයන අංශයයි.

දෙවන කාර්තුවෙහි යහපත් අතට හැරී ඇති වර්ධන සංඛ්‍යා, ආන්ඩුව මූලිකත්වය ගත් යටිතල සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් හා රාජ්‍ය බැංකු නය නිකුතුව සීග්‍රයෙන් ඉහල යාම මත බෙහෙවින් රඳ පවතියි. පසුගිය නොවැම්බරයේ දී චීන පාලන තන්ත්‍රය, ඉහල විරැකියාව සමාජ කැලඹීම් වලට තුඩුදෙනු ඇතැයි යන බියෙන්, රාජ්‍ය බැංකු, රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් හා ආන්ඩුවේ අයවැයෙන් ප්‍රධාන කොට ම මූල්‍ය සම්පාදනය කල යුළුවන් ට්‍රිලියන 4 ක් නොහොත් ඇමරිකානු ඩොලර් බිලියන 580 ක උත්තේජක වැඩ සටහනක් ආරම්භ කරමින්, ගෝලීය මූල්‍ය අර්බුදයට ප්‍රතිචාර දැක්වූහ. සමපේක්ෂන වියදම් දිරිමත් කරමින් මූල්‍යමය දියවියාමක තර්ජනය මතු කරන බැංකු නය නිකුතුව, දැන් අසාමාන්‍ය මට්ටම් කරා ලඟාවී තිබේ.

යූබ්එස් අර්ථශාස්ත්‍රඥ වැන්ග් ටාවෝට අනුව, යුවාන් ට්‍රිලියන 1.53 ක් නැතහොත් ඩොලර් බිලියන 224 ක් වන ජුනි මාසයේ අලුතින් නිකුත් කළ නය මඟින්, 2009 මුල් භාගයේ සමස්ත නය ප්‍රමාණය යුවාන් ට්‍රිලියන 7.4 ක්, එනම් 2009 ඇස්තමේන්තු ගත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් (දදේනි) හතරෙන් එකක් පමණ දක්වා ඉහලට ඔසවා තිබේ. “අප දැන් බලාපොරොත්තු වන්නේ 2009 වසර තුළ අලුත් නය සැපයුම, රෙන්මින්බි (යුවාන් මුදල) බිලියන 9000 ක් හෝ ඩොලර් ට්‍රිලියන 1.31 කට ලඟාවනු ඇති බවයි. එම වේගය ඒන ඉතිහාසය තුළ පෙර නොවූ විරූ ප්‍රති උත්තෝලනයකි.” වැන්ග් ජූලි 16 දින ෆින්ෂ්ලේ ටයිම්ස් වෙත පැවසීය.

ෆින්ෂ්ලේ ටයිම්ස් ජූලි 15 දින වාර්තා කළේ වේගයෙන් සිදුවන නය සම්පාදනයට අමතරව, පොරයක යෙදී සිටින ප්‍රාදේශීය ආන්ඩු සිය ආර්ථිකයන් ප්‍රමිතා ගැනීමට තැත් කිරීමේ දී, උත්තේජක පියවර ගැනීමට වැය කරන මුදල මුදල් ප්‍රමාණය යුවාන් ට්‍රිලියන 10 ක් හෝ ඩොලර් ට්‍රිලියන 1.46 කට ලඟාවනු ඇති බවයි. හිටපු මධ්‍යම බැංකු උප සභාපති වූ සියාම්ලිං, ආන්ඩුවේ සියලු මට්ටම්වල දී අනු යන, මෙම “වේගය පලමුවෙන්” යන පිලිවෙත “ඉමහත් නාස්තියක් පිලිබඳ ගැටලු පැන නංවමින්” බොල් නය කන්දක් ගොඩගසනු ඇතැයි අනතුරු ඇඟවීය.

ඒ අතර ම උත්තේජක පිරිවැය, ඉහල යන විරැකියාවට පිලියමක් වන්නේ සුලු වශයෙනි. චීනයේ රැකියා වැඩි කොටසකට වග කියන කුඩා හා මධ්‍යම පරිමාණයේ ව්‍යවසායන් වෙත සෘජු නය වලින් ලැබී ඇත්තේ සියයට 5 කටත් වඩා අඩුවෙන් බව ද එම තක්සේරුවේ සඳහන්වේ. ප්‍රධාන සමාගම් වෙත පහසු නය දෙගොඩ තලා ගලා ගිය අතර ඒවා අවශ්‍යයෙන්ම එම මුදල් යොදා ගත්තේ පලදායී ආයෝජන සඳහා නොව පිටස්තර නයදීමට හෝ සරලව ම බැංකු තැන්පත් වලට බැර කිරීමට ය. එහි ප්‍රතිපලය කොටස් හා දේපල වෙළඳපොළෙහි නොවැලැක්විය හැකි සමපේක්ෂනයයි.

නිරෝගිමත් ආර්ථිකයක් පෙන්නුම් නොකළ ද, මේ වසරේ ෂැංහයි කොටස් වෙළඳපොළ තියුනු ලෙස ඉහල නැඟුනි. ජූලි 16 දින ෆින්ෂ්ලේ ටයිම්ස් හි පලවූ ලෙක්ස්ගේ කීරුවක මෙසේ සඳහන් විය. “වර්ධනය රැකියාවන් බවට හැරවීම සඳහා සැලසුම් කිරීමේ දී අපේක්ෂා කරනුයේ, සමාජ නොසංසුන්තාවයේ අවදානම පිටුදැකීමය. එහෙත් මෙහි ද අවදානම ඇත. අද දක්වා සියයට 75 කින් ඉහල ගිය කොටස් වෙළඳපොළේ බුබුල පලමුවැන්නයි. දේපල වෙළඳපොළ දෙවැන්නයි. මේ වසරේ දේපල ආයෝජන ජුනි මාසයේ අග වන විට සියයට 18 කින් වැඩි විය. එය මැයි මාසයට වඩා සියයට 6 ක වැඩිවීමකි. කර්මාන්තයක් සඳහා ඉල්ලු පමනින් ලබාගත හැකි මුදල්,

ධාරිතාවය තව දුරටත් වැඩිකර ගැනීම හා කොටස් වෙළඳපොළට වැක්කිරීම යන දෙක අතර බෙදී යයි.”

ජුනි අග වන විට ඩොලර් ට්‍රිලියන 2.132 ක් දක්වා ඉහල නැඟී මූල්‍ය සංචිත වෙනුවෙන්, චීනය කරා ඇදී එමින් තිබෙන සමපේක්ෂන විදේශ ප්‍රාග්ධනය ද දායක විය. මැයි මාසයේ වාර්තා ගත ඩොලර් බිලියන 80.6 ද සමඟ ගත් කල දෙවන කාර්තුව තුළ සංචිතය, බිලියන 177.9 කින් ඉහල ගියේය. පලමු කාර්තුව තුළ විදේශ සමාගම් ලාභ පොදි පිටරට පැටවීමත්, නය අර්බුදයට මුහුණපා සිටි ජාත්‍යන්තර බැංකු නය ආපසු ගෙවීමට බල කිරීමත් හමුවේ සංචිතය ඉහල ගියේ යාන්තම් බිලියන 7.7 කින් පමණි.

දෙවන කාර්තුව තුළ විදේශ මුදල් සංචිත ඉහලට පැනීම, 2008 සමඟ සසඳන කල සියයට 17.9 කින් පිරිහුනු වෙළඳ අතිරික්ත හෝ විදේශ සෘජු ආයෝජන වලට බැර කල නොහැකිය. එය විදේශ සමපේක්ෂන ආයෝජනයන්හි දැවැන්ත කාවැදීමක ප්‍රතිපලය විය. බීඑන්පී පරිබාස් විශ්ලේෂක වෙන් සිංඩොන් පලමු කාර්තුව තුළ ඉවත් කර ගත් බිලියන 65 සමඟ ගත් කල දෙවන කාර්තුවේ චීනය තුළට ගලා ආ සමපේක්ෂන ප්‍රාග්ධනය බිලියන 70 ක් බවට ගනන් බලා තිබේ.

බොහොමයක් එක්සත් ජනපද ඩොලර් පදනම් කර ගත් වත්කම් වන විදේශ මුදල් සංචිතවල ප්‍රසාරනය ද, බීජිනය මුහුණ දෙන උභතෝකෝටික ගැටලුව සංකීර්ණ කරයි. නව “සුපිරි ජාතික සංචිත මුදලක්” පිලිබඳ එහි ඉල්ලීම් තිබියදී ම, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය පද්ධතිය අස්ථාවර කල හැකි පියවරක් වන ඩොලරය පසෙකට දැමීම, චීනයට පහසුවෙන් කලහැකි දෙයක් නොවේ. ඒ සමඟ ම, සිය මූල්‍ය සංචිත වලින් ගනන් බලා ඇති පරිදි සියයට 65-70 අතර ප්‍රමාණයක් එක්සත් ජනපද ඩොලර් මත පවතිද්දී, පිරිහෙන ඩොලරය හමුවේ බීජිනය එන්ට් එන්ට්ම වැඩිවන අලාභයන්ට මුහුණපා සිටියි.

ඩොලරය යුවාන් 6.8 ක් පමණ වන මට්ටමේ ස්ථාවරව තබාගැනීම සඳහාත්, අමාරුවේ වැටී ඇති සිය අපනයන කර්මාන්තයට රුකුලක් වශයෙනුත් චීනය, ඩොලර් වලින් නියමිත වත්කම්, විශේෂයෙන්ම එක්සත් ජනපදයේ භාන්ඩාගාර බැඳුම්කර දිගටම මිලට ගැනීමේ යෙදී සිටියි. චීනය යුවාන් මුදල ඩොලරයට ගැටගසා තැබීම නිල වශයෙන් නිමාවට පත් කල 2005 ජූලි මාසයේ පටන්, එය සියයට 21 කින් අධි ප්‍රමාණය කිරීමෙන් පසුව පසුගිය වසර තුළ යුවාන් මුදලේ අගය වෙනස්වී ඇත්තේ මද වශයෙනි.

ගතවූ සතියේ එක්සත් ජනපද භාන්ඩාගාර දෙපාර්තමේන්තුවට අනුව චීනය, තමන්ගේ එක්සත් ජනපද භාන්ඩාගාර බිල්පත් සංචිතය මැයි අවසන් වන විට බිලියන 801.5 ක් දක්වා බිලියන 38 කින් වැඩිකර

ඇත. ඒ, ජපානය, රුසියාව හා කැනඩාව පවා තම නිරාවරනය පිරිහෙලා ඇති තත්ත්වයක දීය. තමන්ගේ දැවැන්ත ඇපදීම හා උත්තේජක වැඩ සටහන් වෙනුවෙන්, ගනන් බලා ඇති පරිදි 2008 වසරේ සංඛ්‍යාව මෙන් සිව් ගුණයක් තරම්වූ ඩොලර් ට්‍රිලියන 3.5 ක්, සැප්තැම්බර් 30 වන දිනෙන් අවසන්වන මුදල් වර්ෂය තුළ නයට ගැනීමේ සැලසුම් අතැතිව සිටින ඔබ්බා පාලනාධිකාරයට, චීනය දිගටම බැඳුම්කර මිලට ගැනීම තීරණාත්මක ව වැදගත්වේ.

චීනයේ රාජ්‍ය තොරතුරු ඒකකයේ ප්‍රධාන අර්ථශාස්ත්‍රඥ ෂු බාවෝලියැන් ජූලි 16 දින බ්‍රැම්බර්ග් වෙත ප්‍රකාශ කළේ, “ආයෝජන ඕනෑවට වඩා අලාභ නොලබන පරිදි, හැකිතාක් ඉක්මනින් එක්සත් ජනපද ආර්ථිකයට යථා තත්ත්වයට පත්වීමට හැකිවේය යන බලාපොරොත්තුව මධ්‍යයේ චීනයට, කෙටි කාලයේදී දිගටම එක්සත් ජනපද භාණ්ඩාගාර සුරැකුම් මිලට

ගැනීම හැරෙන්නට වැඩි යමක් කල නොහැකිය.” යනුවෙනි.

කෙසේ වෙතත් එක්සත් ජනපදය, ජපානය හා යුරෝපය තුළ චීන වෙළඳපොළවල් යථා තත්ත්වයට පත්වීමක් පිලිබඳව ඇත්තේ මදවූ බලාපොරොත්තුවකි. එක්සත් ජනපදය තුළ ජුනි මාසයේ විදැකියාව සියයට 9.6 ක් දක්වා ද, යුරෝ කලාපය තුළ මැයි මාසයේ දී විදැකියාව සියයට 9.5 ක් දක්වා ද ඉහල යාමත්, මෙම රටවල පාරිභෝගික වියදම් එක දිගට වැටීමත් හමුවේ තත්ත්වය එසේ වේ.

එක්සත් ජනපද පරිපාලනය වෝල් විදිය සඳහා වන සිය ඇපදීම් තුලින් අත්කරගෙන ඇති දැවැන්ත නයට ගෙවීම පිනිස, අත්‍යවශ්‍ය සමාජ සේවා තුලට තව තවත් කාචදින තත්ත්වය යටතේ සිදුවිය හැක්කේ, එරට පරිභෝජනය තව දුරටත් පිරිහීම පමණි.